

Pest és Buda 1848 márciusának eseményei Balatonfüreden

Balatonfüred önkormányzata, a Pannon Várszínház és a Polgári Szalon Egyesület március 12. és március 15. között ünnepi programokkal emlékezik a márciusi ifjakra. Március 15-én felelevenítik a 162 évvel ezelőtt Pesten és Budán történeteket. Néhány példa: a Pílvax Kávéház legendás eseményeit az Anna Grand Hotel éttermében adják elő, a Nemzeti Múzeum lépcsőit a Horváth ház lépcsői idézik fel, a Helytartótanács az Anna Grand Hotel teraszán méltóztatik reszketni, a börtönjelenet a Park Hotelben lesz. Este térzenével szórakoztatják a közönséget, lesz fátylás felvonulás a Széchenyi-szoborhoz, amelyet megkoszorúznak, és Balog Zoltán országgyűlési képviselő idézi fel a legnagyobb magyar alakját. (MH) FOTÓ: BURGER ZSOLT

KIÁLLÍTÁS Boldogasszony a Kárpát-medencében

Védőszent és Ősanya, avagy királynő

SOMOGYI F. ANIKÓ

Különös jelentősége van Boldogasszony nevének, alakjának a Kárpát-medencében élők számára, elsősorban ez inspirálta a Forrás Galéria új kiállítását, a Boldogasszony című tárlat létrehozását. Az ősi eredetű kulturális jelkép útját, változatait, személyes értelmezéseit láthatjuk a galériában az anyagi üdvözlettel a gyermekét kezében tartó anya örök alakjait.

A Forrás Galéria kortárs alkotók munkáit bemutató sorozatait után ezúttal egy összefoglaló jellegű, tematikus válogatást nyújt: a Kárpát-medencei művészek alkotásait az azt közvetítik a nézőnek, mit is jelent számukra a Boldogasszony alakja, szellemisége. Tóth Norbert ügyvezető igazgató szavai szerint a galéria célja, hogy „kulturális szövetet szőjön” a hagyományok és egyedi értékek, képzőművészeti ágak kapcsolatából. A tárlat célja pedig, hogy a Kárpát-medence védőasszonyát bemutassa a mai kort meghatározó alkotók munkái alapján, s az összefoglaló kiállítást ne csak Budapesten, hanem később hét országban is láthassák, mindazon a helyeken, ahol sokat tettek a Kárpát-medence kulturális egységének védelméért, őrzéséért.

Tóth Norbert még hozzátette, hogy a kiállítást és a hozzá illeszkedő előadások, programok sorozatát minden felkért alkotóművész és gondolkodó szívesen támogatta, Csoóri Sándortól Makovecz Imrén át Sebestény Mártáig, illetve a határon túl a kolozsvári Szépművészeti Múzeum igazgatójára, Calin Stegereanig. A galéria belső terébe lépve nem csa-

lódunk: huszonhat alkotó változatos munkái gondolkodtatnak el, láttatnak látomásos erejű pillanatokat, hol a Bibliához igazodva, hol a hagyományos népművészeti ábrázolásokhoz, ismert jelképrendszerekhez viszonyulva. Olajfestménytől a grafikaig, szobortól a reliefig terjed a művek sora.

A boldog szó eredetileg gazdagot, egyes feltételezések szerint szentet jelentett – s a tárlat asszonyfigurái elsősorban valóban áldott, boldog állapotban láthatók, egy-egy szomorúbb, rezignáltabb istenanya alakja mellett. A szinte mindennapinak tűnő pillanatot ábrázoló Angyali üdvözlés, Lajta Gábor képe finom gesztusaival, intenzív színeivel ragad meg, ugyanakkor közel áll hozzánk a gyermekével együtt, egységben lebegő Matyó Madonna, Somogyi Győző holdsarlón álló, viseletbe öltöztetett Mária-figurája vagy Szemadám György gyöngyökkel díszített ruháscskájú, mesészerű Mária gyermekkel ábrázolása. Szabó Ákos jelenetbe formálja Jézus bemutatását a templomban, szereplőinek hiteles arcvonásai, közösségük

„A galéria célja, hogy „kulturális szövetet szőjön” a hagyományok és egyedi értékek, képzőművészeti ágak kapcsolatából.

Péterfy László Angyal című alkotásának arcán melankólia és különös álomszerűség honol

FOTÓ: HORVÁTH PÉTER GYULA

intim szférába helyezése külön világot alkot a kiállításon, akárcsak Ince Mózés Máriaja a Boldogasszony-tripichon középső tábláján állva, lehajtott fejjel várakozva, gömbölyödő hasával, titokzatos arccal.

Láthatjuk a világ királynőjeként megformált Boldogasszonyt Kőnig Róbert fametszetén, lába alatt a földgömbbel, jobbra tőle Szent Lukács ülő alakjával, balra fent az Új Jeruzsálem részletével vagy a festett faszobrok közül Kő Pál templomtetőn álló, majd Raffay Dávid gyászoló Mária-ját. Az utóbbi munka a barokk templomok atmoszféráját hozza elénk. A Boldogasszony alakjától távolabbi asszociációk is helyet kaptak, így Péterfy László Angyala, egy göndör hajú, lány vonású, fiatal férfiarc vagy Orosz István az Ómagyar Mária-siralom soraihoz komponált munkája: egy aranyló kalász szögekkel átszúrva, kibuggyanó vérrel – a szakralitást hangsúlyozva.

Minden bemutatott alkotás különleges értéket képvisel: szokatlan és szokványos mű egymás mellett kapott helyet a tárlaton, s ad teljes képet egy különleges, egységesen élő hagyományról, szakrális motívumrendszerrel. Ráadásul a március 20-ig látogatható anyagot több program is kiegészíti. Kétnapos szimpóziumon

vehetnek részt a Boldogasszony-tematika iránt érdeklődők, mert néprajzi, művészettörténeti, művészeti elméleti előadásokat is rendeztek a galéria emeleti szintjén március 8-án és 9-én, s az előadók között volt Jankovics Marcell filmrendező-kultúrtörténész, Sturcz János művészettörténész és Papp Miklós görög katolikus lelkész, teológus is.

Március 20. után a tárlat továbbutazik, augusztustól húsz újabb helyszínre érkezik. Erdélyben nyolc városban lehet majd megtekinteni a kiállítást, Székelyudvarhelytől Sepsi-szentgyörgyön át Kolozsvárig. A nyár folyamán, a tervek szerint már július-

ban kézbe veheti a tárlat anyagát hordozó és a kapcsolódó előadások szerkesztett változatát bemutató kötetet az érdeklődő, mert a nyolcnyelvű (horvát, magyar, német, román, szerb, szlovák, szlovén és ukrán) katalógus minden bemutakozás alkalmával megvásárolható lesz.

A távolabbi tervek között szerepel egy televíziós műsorsorozat és dokumentumfilm készítése is a tárlat útjáról: a generációkat és nemzeteket, népeket összekötő Boldogasszonyról. ■

Boldogasszony-kiállítás
Forrás Galéria, 1067 Budapest, Teréz krt. 9.
Látogatható: március 20-ig

A tárlathoz kapcsolódó előadások

Tegnap és tegnapelőtt a Forrás Galériában előadást tartott Szemadám György festőművész, író Ó, anyám, Nut, borulj fölém címmel, Baji Lázár Imre, orvos, antropológus a Mária-korszak kérdéseiről adott elő, Hoppál Mihály néprajzkutató az örök Boldogasszonyt méltatta, Jankovics Marcell filmrendező, grafikusművész, kultúrtörténész Jessze szent gyökere lett erős fáva – Amiről a gyöngyöspatai Jessze fája-oltár mesél címmel tartott előadást, Somogyi György művészettörténész Mamma Buona, a sienai Boldogasszony történetét, Somogyi Győző festő-grafikusművész pedig a keresztény művészet-modern művészet összefüggéseit ismertette. Papp Miklós görög katolikus lelkész, teológus témája a kereszténység és a Mária-ábrázolás volt, Sturcz János művészettörténész A női szentség formái a kortárs képzőművészetben a Boldogasszony című kiállítás tükrében címmel foglalta össze aktuális gondolatait. Egy későbbi időpontban a Forrás Galériában Erdélyi Zsuzsanna folklorista a Boldogasszony alakja a népi imádságokban címmel tart előadást. (SFA)

**FIZESSEN ELŐ
KEDVEZMÉNYES ÁRON***
Ne hagyja ki 2010-ben sem!

ELŐFIZETÉSI MEGRENDELŐLAP A MAGYAR HÍRLAPRA

	ENGEDMÉNY NÉLKÜL	ELŐFIZETŐKNEK	MEGTAKARÍTÁS
1 hónapra	3432 Ft	3420 Ft	0,30 %
3 hónapra	10868 Ft	9960 Ft	8,40 %
6 hónapra	21736 Ft	19320 Ft	11,10 %
12 hónapra	43472 Ft	36660 Ft	15,70 %

Név (cégnév):

Irányítószám: Település:

Utca, házszám:

E-mail: Tel.:

